

Hetta óføra framstig viðvikjandi frá almennari síðu at tryggja arbeiðsmannafjöldini betri lönviðurskifti strikar undir viðreyðum stavum hvussu avgerandi tað er fyri arbeiðsmannin og fiskimannin, at javnaðarmenn koma at hava tað avgerandi orðið á tingi.

Í hesum sambandi er tað vert at draga fram aftur,

at tað vóru javnaðarmenn, sum vóru krevjararnir um at fiskimennir skuldu fáa aftur síni fullu 35 % hina ferðina, tá ið norðanfjarðarfiskimenn høvdu givið eftir at fara niður í 33 %, meðan Suduroyingar hildu fast við tey ígjøgnum langt og hart stríð vundu 35 %.

Thorsten Petersen og J. Patursson, oddmenn

fólkaflokkssins, stórveidaranna og stórbónda, rýmdu tá av tingi og vildu ikki greiða atkvøðu fyri við lóg at tryggja fiskimanninum sín rætt at fáa tey 35 % aftur.

Og vita tit fiskimenn, at tá ið tingið við lóg hevði vunnið tykkum aftur tey 35 %, fylktu fólkafloksreiðararnir seg við Daniel Niclasen á odda til **bardaga ímóti tingsins lóggávvaldi**. Teir lögdu sak ímóti tinginum og vildu hava dómstólin at døma lógina, ið tingið hevði viðtikið til verju fyri fiskimannin. Teir vildu hava dómstólin til at døma hesa lógina ógylduga.

Og hesir menn tala um lóggávvald! Hann forbarri seg!

Jú, teir vilja nökk at tingið skal hava lóggávvald, men hetta lóggávvaldið skal einans verða brúkt til at fremja teirra privatkapitalistisku interessur.

IV

Javnaðarmenn bjargaðu pristalsútrokningini.

Dýrtíðin kom við krígunum.

Vørurnar — bæði heimanífrá og úttanífrá — dýrkaðu fyri hvønn dagin, úttan at lönirnar hjá fólki fylgdu við.

Lagt varð tí á ting at fáa eitt pristal regluliga roknað út.

Meirlutin í teirri nevnd, ið hevði pristalsmálið fyri setti fram eitt sum Danir kalla »enhaldende« uppskot, tók onga endiliga avgerða stæðu.

Javnaðarmenn, ið vóru heitir fyri málinum, settu so fram eitt broytingaruppskot og finga tað ígjøgnum.

V

Javnaðarmenn stríddu arbeiðarunum eittoyra ígjøgnum.

Pristálið visti, at tað var átrokandi neyðugt, at arbeiðs- og fiskimannalønirnar vóru hækkaðar munandi.

Á Tveroyri komu partarnir til sættis um, at arbeiðslønin skuldi hækast við 5 oyrum aftrat grundlønin og so eitt oyra fyri pristalsstigið.

Í Havn kom harður dráttur at standa.

Trætan fór til valdgerðardóm — hetta var áðrenn verkbanin — og verkfallslógin kom.

Arbeiðararnir kravdu eitt oyra fyri pristalsstigið sum á Tveroyri. Arbeiðsgevararnir vildu ikki ganga longur enn til 0,85 oyru.

»Uppmaðurin«, dómarin, helt

Sambart hetta uppskot varð so hin fyrsta pristalsnevndin sett.

Arbeiðsmenn og allir, ið so finga lønhækkan sambært pristalið hava grundir at spyrja — serliga nú framanfyri eitt lögtingsval —:

Hvussu vildu teirra lönviðurskifti verið, um javnaðarmenn ikki høvdu verið á tingið?

Hevði tað ikki verið sum undir seinasta kríggj, tá ið eingin javnaðarmaður var á tingi?

Tá vóru vørurnar eins dýrar og dýrari enn nú, men arbeiðsmannalønin kom ikki longur enn upp í krónu — summa staðnis verri enn so høgt.

við arbeiðsgevarunum og avgjerdi at pristalið skuldi muna 0,85 oyru um tíman fyri hvørt stigið upp og niður.

Hetta var órættvist!

Javnaðarmenn tóku so kampin upp á tingi fyri við lóg at seta, at pristalsstigið skuldi muna eitt oyra allastaðni kring Føroyar. Einastir, ið tóku undir við hesum, vóru teir sjálvstýrismenninir. Fólkaflokkurin og sambandið — 15-mannaveldið bardust sum óðir ímóti hesum.

Úrslitið varð við fyrstu atlegu á heysti 1942.

at uppskotið frá javnaðarmonnum og L. Z.s monnum

um eittoyrað varð fílt av 15-mannaveldinum fólkaflokkinum og sambandinum. Hvussu nógvur hundrað krónur mistu ikki arbeiðararnir pr. høvd av hesari 15-mannaveldis ógerð!!! Ein dýrur afturhaldsskattur — eitt dýrt 15-mannaveldið fyri arbeiðarin.

I vár eydnaðist tað kortini javnaðarmonnum at troðka eittoyrað ígjøgnum.

Men hvussu leingi vilja Føroya arbeiðarar og fiskimenn stórmannaveldi kveða og tarna teirra livsmálum?

Viðmerkingar.

Harra Jørgensen

stjóri tykist at hava tikið sær ilt av okkara orðum um viðaspurningin.

Harra Jørgensen verður biðin um at ansa eftir,

at okkara grein var svar uppá fólkaflokkssins briksl ímóti tí almenna fyri ikki at hava keypt við til landið,

at okkara grein einans doko-menteraði, at fólkaflokkssku umboðsmenninir í vørunevndini við hjálp frá sambandsmonnum finga lagað tað soleiðis, at viðakeypið varð latið í hendurnar á heilsælumonnunum, og

at heiðurin ella skomin og lastin fyri viðatíðersluna so státt tilkemu heilsælumonnunum aleina.

Vit halda annars, at harra Jørgensen átti at tala fullan sannleika og upplýst fólkið um, at tað einans eru Bretar sum nú seta markið fyri viðanægðina og IKKI HITT FØROYSKA LANDASTÝRIÐ, ið sjálvandi einans hevur haft og hevur interessu í at fáa mest møguligt til landið av vørum.

Tað er athugaligt yvir fyri fólkaflokkinum at strika undir, at harra Jørgensen ikki kann avsanna, at stóru viðainnflytararnir eru spurdir um teir kundu og vildu flyta tann neyðturviluga við til landið, og at teir svaraðu:

Ja!

Eingir skattir á fólki,

hvørki á fátæk ella múgvandi sigur eitt av teim seinastu Dagbløðum. Kortini vil fólkaflokkurin, siga flokksins óðafiskar, gera alt:

Taka, fullveldi:

Senda menn til Íslands, Bretlands, Russlands, Ameriku..... at umboða Føroyar.

Halda skúla- og prestaskipanina uppi.

Lækna- og heilsuskipanin røkjað enn betri enn nú.

Lendingar- og havnalóg og vegir kring landið.

Ta socialu skipanina vilja teir

gera bæði tvi- og trýfalt betri enn nú.

Jarðarbrúkið og fiskivinnan mennast við risakreftum.

Kostar hetta ongan pening?

Hvat siga umboðsmannaevnini (Th. P. segði seg ikki at vilja ganga núverðandi umboðsmanna leið, tí tað gav honum ov lítið)?

Hvat siga læknar, sjúkrasystrar, sjúkrahúsastjórnin? Hvat siga Arbeiðararnir, ið skulu byggja havnirnar, lendingarnar og vegirnar? Hvat siga fiskimenninir, ið skulu keypa sær ferini, og jarðadyrkarnir.

Tað er ikki lægt, at »Forvitni« tekur til gandakallin

Fólkatryggingin og fólkaflokkurin.

Vit lesa í »Dagblaðnum«, at fólkaflokkurin talar um fólkatrygging.

Ein skal tola at hoyra nógv.

Í seinastu tingsetu var fólkaflokkurin við til saman við sambandsflokkinum at fella javnaðarmanna uppskotið um fólkatrygging hann gjørdi tað tá við køldum blóði, tí hesin tryggingar háttur vil, at fólkið skal gjalda til tryggingargrunnin eftir evnum, og so vildu teir stóru koma at betala tað mesta.

Hesa stórmannastæðu kroystir fólkaflokkurin ikki.

Øil hendan skrivning um fólkatrygging er tí bara orð framan fyri valið.

Føroyskt Myndhøggarakynstur.

Fólk, sum í vikuni, ið fór, komu framvið framsýningar-vindeyganum hjá Andor Eirikstoft, finga høvi til at siggja eitt sjáldsamt fyrbrigdi. Her vóru framsýndar tvær standmyndir. Onnur var ein akslamynd av Sverre Patursson; tað ikki bert líktist Sverra, men gav hartil eina frammiur lýsing av hansara sermerktu skelti. Hin víst ein skipsmann, ið stóð við stýrið. Myndin er gjørd soleiðis, at hon